

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Sp/25/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7012201266
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Baranová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7012201266.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach samosudkyňou JUDr. Evou Baranovou, v právnej veci navrhovateľa Asociácie spotrebiteľských subjektov Slovenska, so sídlom v Starej Ľubovni, Popradská č. 6, proti odporcovi Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, Slovenská č. 40, Prešov, o preskúmanie rozhodnutia odporcu z 05.10.2012 sp. zn. 3N 2528/12, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozhodnutie odporcu z 05.10.2012 sp. zn. 3N 2528/12 a v r a c i a ho odporcovi na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Odporca napadnutým rozhodnutím podľa § 5b ods.6 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1992 Zb. o živnostenskom podnikaní („živnostenský zákon“) v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon č. 327/2005 Z.z.“) nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci v právnej veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3S/223/2010, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v právnej veci vedenom na Okresnom súde v Lučenci pod sp. zn. 14Cb/28/2009 o zaplatenie 15.112,60 eur a v právnej veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1S/33/2011 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou doručenou odporcovi dňa 07.05.2012 požiadal centrum o poskytnutie právnej pomoci „o ustanovenie advokáta“ v spomínaných právnych veciach, v ktorých navrhovateľ vystupoval ako žalobca, okrem sporu vedenom na Okresnom súde v Lučenci, v ktorom vystupoval ako vedľajší účastník na strane žalovaného. Konštatoval, že vo veciach právnych sporov, s ktorými sa navrhovateľ obrátil na centrum, je daná jeho pôsobnosť, pretože ide o veci patriace do oblasti správneho súdnictva a občiansku-právnu vec. Konštatoval, že navrhovateľ nie je fyzickou osobou, a preto mu nemožno priznať nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa ustanovenia § 6 ods.1 a § 6a ods.1 zákona č. 327/2005 Z.z.

Odporca žiadosť navrhovateľa posudzoval podľa § 5b ods.6 zákona č. 327/2005. Riaditeľka centra po dôkladnom preštudovaní návrhu kancelárie centra a stanoviská Rady centra k návrhu na úhradu peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci z prostriedkov centra nesúhlasila s ich úhradou v uvedených sporoch, pretože nejde o veci hodné osobitného ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, a to na základe vykonaného opisu skutkového a právneho stavu sporov.

Navrhovateľ podal odvolanie, v ktorom uviedol, že rozhodnutie je v celom rozsahu nesprávne, zákonné a nepreskúmateľné a založené na právnej úprave, ktorá môže vykazovať znaky nesúladu s Ústavou SR.

Navrhovateľ uviedol, že dňa 15.03.2012 požiadal o ustanovenie advokáta, ale centrum neprijalo žiadne rozhodnutie iba listom č. 726/12 odporúčalo, aby po zmene zákona č. 332/2011 Z.z. žiadosť o ustanovenie advokáta podávali spotrebiteľia individuálne. Tento postup považuje navrhovateľ za odopretie práva na súdnu ochranu podľa článku 46 Ústavy SR. Dňa 03.05.2012 navrhovateľ podal novú žiadosť, pre viaceré súdne spory. Centrum o tejto žiadosti nerozhodlo 5 mesiacov a na žiadosť Krajského súdu v Prešove vo veci 1S/33/2011 poprelo existenciu žiadosti navrhovateľa, následkom čoho bolo konanie zastavené.

Navrhovateľ namietal stručné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, v ktorom odporca neuvádza, aký bol postup pri rozhodovaní o jeho žiadosti, aké bolo stanovisko členov rady a na základe akej právnej úvahy rozhodovala riaditeľka centra, či je podľa jeho názoru v rozpore s ustanovením § 46 ods.3 Správneho poriadku. Ďalej odporca namietal, že sa nemohol oboznámiť s podkladmi, ktoré viedli k vydaniu napadnutého rozhodnutia a tento postup je v rozpore s ustanovením § 33 ods.2 Správneho poriadku. Navrhovateľ tiež poukázal na medzinárodné záväzky SR pri ochrane práv spotrebiteľov, ktoré centrum opomenulo, a to rozsudok Súdneho dvora C-279/09 DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft proti Spolkovej republike Nemecko, tlačovú správu Európskej komisie v ktorej vyzýva SR na zlepšenie implementácie smernice o súdnych príkazoch v prípade zastupovania veľkého počtu spotrebiteľov a dôkazy o nemajetnosti navrhovateľa. Napokon navrhol súdu, aby predložil Ústavnému súdu SR návrh na vyslovenie nesúlady ustanovenia § 4 ods.1 písm.f) a h) zákona č. 327/2005 Z.z. článkom 1, 12, 46 ods.1 a 47 ods.2 Ústavy SR. Žiadal, aby odporca v rámci autoremedúry jeho odvolaniu vyhovel a priznal mu právo na právnu pomoc a ustanovil advokáta.

Odporca navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Vo vyjadrení k opravnému prostriedku uviedol, že právo na súdnu ochranu ústava zaručuje fyzickým osobám a odporca nijakým spôsobom nezasiahol do práva o navrhovateľa v zmysle článku 46 ods.1 Ústavy SR. K rozsudku Súdneho dvora, na ktorý navrhovateľ poukazoval v odvolaní, uviedol, že z jeho obsahu nemožno automaticky vyvodiť záver, že priznávanie právnej pomoci právnickým osobám nie je automatické a je založené na inom prístupe ako priznávanie právnej pomoci fyzickým osobám.

Ku žiadosti o predloženie otázky Ústavnému súdu SR o súlade právnych predpisov odporca uviedol, že podľa jeho názoru navrhuje v tejto otázke o ustanovenia právnych predpisov sú v súlade s Ústavou SR. Poukázal na fakt, že navrhovateľ bol založený za účelom poskytovania pomoci spotrebiteľom pri uplatňovaní práv a podať právnu pomoc spotrebiteľom by mal obstarávať vo vlastnej réžii a v tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 25 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení.

K odvolacej námietke o porušení ustanovenia § 33 ods.2 Správneho poriadku odporca uviedol, že hlavným podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia je rozhodnutie riaditeľky, ktoré je interným riadiacim právnym aktom a stanoviská členov Rady majú nezáväzný charakter, pričom navrhovateľovi nemôže byť daná možnosť zasahovania do vnútorných rozhodovacích procesov organizácie. Toto právo mu nepriznáva ani zákon č. 327/2005 Z.z. Vo vyjadrení odporca tiež uviedol, že navrhovateľovi rozhodnutím č. 3N 3741/12 zo dňa 11.12.2012 priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci v jeho súdnych sporoch, v ktorých navrhovateľka taktiež žiadala o poskytnutie právnej pomoci.

Súd podľa § 250l a nasl. O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu, oboznámil sa s administratívnym spisom a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na zrušenie napadnutého rozhodnutia odporcu je dôvodný.

Z administratívneho spisu vyplýva, že navrhovateľ žiadosťami z 15.03.2012 a 03.05.2012 žiadal o ustanovenie advokáta v súdnych sporoch vedených na okresných súdoch Bratislava III., Lučenec, Prešov a Krajský súd Prešov. V spise sa ďalej nachádza popis skutkového stavu súdneho sporu sp. zn. 3S/223/2010 vedenom na Krajskom súde Bratislava, 14Cb/28/2009 na Okresnom súde v Lučenci, 1S/33/2011 na Krajskom súde v Prešove, návrh kancelárie centra právnej pomoci na rozhodnutie riaditeľa o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci osobe, ktorá nespĺňa

podmienky na poskytnutie právnej pomoci, záznam o posúdení návrhu a stanovisko členov rady, rozhodnutie riaditeľa centra a rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom.

Podľa § 3 ods.1 zákona č. 327/2005 Z.z. tento zákon sa vzťahuje na poskytovanie právnej pomoci:

- a) v občiansko-právnych veciach, obchodno-právnych veciach, pracovno-právnych veciach, rodinno-právnych veciach, v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom SR (ďalej len „vnútroštátne spory“),
- b) v hraničných sporoch v občiansko-právnych veciach, obchodno-právnych veciach, pracovno-právnych veciach a v rodinno-právnych veciach,
- c) v azylových veciach, v konaní po administratívnom vyhostení a v týchto veciach aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve, v konaní pred Ústavným súdom SR.

Podľa § 6 ods.1 citovaného zákona fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak:

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu,
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

Podľa § 5b ods.6 citovaného zákona ak ide o vec hodnú osobitnej ochrany a potreby zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, môže riaditeľ po predchádzajúcom stanovisku rady rozhodnúť o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa týchto zákonov z prostriedkov centra.

Podľa § 25 ods.1 citovaného zákona na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a súvisiacich nárokov podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis v správnom konaní.

Podľa § 3 ods.2 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej iba „správny poriadok“) správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy.

Podľa § 47 ods.3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Súd zistil, že odporca podľa citovaných ustanovení dôsledne nepostupoval. V preskúmvanej veci ide o rozhodnutie správneho orgánu podľa § 5b ods.6 zákona č. 327/2005 Z.z., podľa ktorého môže riaditeľ po predchádzajúcom stanovisku rady rozhodnúť o úhrade peňažných prostriedkov na účely poskytnutia právnej pomoci osobám, ktoré nespĺňajú podmienky na poskytnutie právnej pomoci podľa tohto zákona z prostriedkov centra, za podmienky, že ide o vec hodnú osobitnej ochrany a ide o potrebu zabezpečenia prístupu k spravodlivosti. Rozhodnutie podľa citovaného ustanovenia o úhrade peňažných prostriedkov je ponechané na rozhodnutie riaditeľovi centra, ktorý však pri rozhodovaní nemôže postupovať svojvoľne, jeho rozhodnutie je vymedzené zákonnými hľadiskami zakotvenými v citovanom ustanovení. Súd je oprávnený preskúmať také správne uváženie odporcu iba z toho hľadiska, či nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, a tiež či je v súlade s pravidlami logického

uvažovania a ďalej či závery, ku ktorým dospel vo svojom rozhodnutí, boli zistené riadnym procesným postupom. Hoci administratívny spis obsahuje zistené dôkazy a podklady pre vydanie rozhodnutia, v odôvodnení odporca neuviedol konkrétne dôvody nepriznania nároku na poskytnutie právnej pomoci a jediným argumentom je nesúhlasné rozhodnutie riaditeľky centra s poukazom na to, že žiadateľom je právnická osoba a nejde o vec hodnú osobitného zreteľa. Toto konštatovanie však nie je ničím odôvodnené, a preto také rozhodnutie je pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Z uvedeného dôvodu súd preto napadnuté rozhodnutie podľa § 250q ods.2 O.s.p. z dôvodu uvedeného v § 250j ods.2 písm.d) O.s.p. s použitím § 250l ods.2 O.s.p. zrušil a vrátil ho odporcovi na ďalšie konanie. Pred vydaním rozhodnutia je potrebné postupovať podľa citovaných ustanovení zákona o správnom poriadku a navrhovateľovi (žiadateľovi) dať možnosť, aby sa oboznámil s podkladom pre vydanie rozhodnutia, prípadne aby mohol navrhnuť i doplnenie.

Súd nezistil opodstatnené dôvody na predloženie otázky ústavného súdu v súlade právnych predpisov, a preto tento návrh navrhovateľa neakceptoval.

O trovách súd rozhodol tak, že ich náhradu nepriznal účastníkom konania, pretože navrhovateľ si právo na náhradu trov konania neuplatnil a odporcovi toto právo vzhľadom na výsledok konania nevznikol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie (§ 250s O.s.p.).